

Nordeuropa Försäkring AB

VILLKOR

INBROTTSFÖRSÄKRING

N71:1

FÖRSÄKRINGSGIVAREN ANGES I FÖRSÄKRINGSBREVET

Innehållsförteckning

1	Egendomsförsäkring	3
1.1	Vem försäkringen gäller för	3
1.2	När försäkringen gäller	3
1.3	Var försäkringen gäller	3
1.4	Försäkrat intresse	3
1.5	Försäkrad egendom och Försäkringsbelopp	4
1.6	Självrisk	4
1.7	Försäkrade skadehändelser	5
1.8	Räddnings-, och Rönjningskostnad samt Restvärde	8
1.9	Säkerhetsföreskrifter	9
1.10	Skadevärderingsregler	12
1.11	Ersättningsregler	14
1.15	Definitioner – Förklaringar	16

EGENDOMSFÖRSÄKRING

1 Egendomsförsäkring

1.1 Vem försäkringen gäller för

1.1.1 Försäkringstagare: Försäkringen gäller endast för försäkringstagaren såsom ägare till försäkrad egendom.

1.1.2 Annan än försäkringstagaren:

Försäkringen gäller dessutom för både försäkringstagaren och ägaren, om försäkrad egendom:

- » köpts enligt avbetalningskontrakt
- » disponeras enligt leasingkontrakt, hyrts eller lånats
- » är mottagen i kommission
- » tillhör kund
- » tillhör arbetstagare

i den mån ägaren inte har rätt till skadeersättning genom egen försäkring och under förutsättning att försäkringstagaren

- » enligt lag eller skriftligt avtal är skyldig att ersätta skada eller
- » i skriftligt avtal med ägaren åtagit sig att försäkra egendomen.

1.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffat under försäkringstiden om försäkringen varit i kraft.

1.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom Norden

1.3.1 På försäkringsstället

Försäkringen gäller för försäkrad egendom på angiven förvaringsplats inom försäkringsställe. Både förvaringsplats och försäkringsställe ska anges i försäkringsbrevet. Försäkrad egendom får flyttas mellan förvaringsplatser och försäkringsställen, enligt 1.5.2 Flytande försäkring.

1.3.2 På annan plats

1.3.2.1 Brand-, vatten-, Vid förvaring av försäkrad egendom på annan plats inom Norden än inom skade-, inbrotts- samt angivet försäkringsställe gäller försäkringen plusförsäkring

- » intill försäkringsbeloppet, dock högst 10 basbelopp, på *)tillfällig förvaringsplats (längst 12 månader).

Med tillfällig förvaringsplats avses inte

- plats som försäkringstagaren stadigvarande innehar eller nyttjar
- plats hos kund, leverantör eller legotillverkare där försäkringstagaren stadigvarande förvarar egendom.

Undantag: Försäkringen gäller inte för egendom

- » som försäkringstagaren yrkesmässigt hyr ut eller leasar ut
- » inom *)arbetsområde
- » under transport utanför försäkringsstället annat än enligt 1.7.9 om denna punkt ingår i försäkringen.
- » bestående av *)pengar och värdehandlingar samt värdebevis.

1.3.2.1.1 För inbrottsförsäkrad egendom, på annan plats än försäkringsställe,

Inbrottsförsäkring gäller utöver ovanstående att säkerhetsföreskrift enligt Skyddsklass 1 ska vara uppfylld, (se 1.9.2.1.1). Vid förvaring av egendom i bostad gäller som särskild säkerhetsföreskrift att fönster ska vara stängda och reglade samt dörrar vara låsta.

Påföljd:

Beträffande säkerhetsföreskrifter och påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts se 1.9 Säkerhetsföreskrifter.

Högsta ersättning:

För varor eller kunders egendom bestående av stöldbegärlig egendom begränsas ersättningen till att gälla för högst 0,5 basbelopp. Detta gäller oavsett om försäkringsbeloppet för sådan egendom är högre på försäkringsstället.

1.3.2.2 Rånförsäkring

Försäkringen gäller även på annan plats inom Norden vid arbetstagares tjänsteutövning.

1.4 Försäkrat intresse

Försäkringen avser endast sådan skada som består i att försäkrad egendoms värde minskas eller går förlorat.

1.5 Försäkrad egendom och Försäkringsbelopp

1.5.1 Försäkrad egendom

Försäkringen omfattar egendom som angetts med objekttyp eller på annat sätt i försäkringsbrevet. Beträffande egendoms indelning i objekttyper, se 1.15 (Definitioner - Förklaringar).

1.5.1.1 Undantag Nedan angiven egendom omfattas endast om det särskilt anges i försäkringsbrevet trafikförsäkringspliktiga fordon och släpfordon till dessa:

- motorfordon, traktorer, terrängfordon och truckar

- motorredskap vikt över 2000 kg

- motorredskap vikt under 2000 kg, men där den väsentliga funktionen består i persontransport eller godsfröflyttning.

» produktiv skog och skogsmark

» luftfartyg, svävare, hydrokopter, segel- eller maskindrivna skepp och båtar, timmersläp, kassuner, pontoner, pontonkranar, mudderverk och byggnadsverk under bogsering till sjöss

» sådana delar av maskinfundament, som ligger lägre än såväl lägsta källargolv som angränsande jord- eller vattenyta

1.5.2 Försäkringsbelopp

Försäkringen gäller med de försäkringsbelopp som angetts i försäkrings brevet för varje slag av egendom. Vid fullvärdesförsäkring avseende byggnad anges "Fullvärde".

Maskiner/inventarier samt Varor

Försäkringen för maskiner/inventarier om inte annat angetts i försäkringsbrevet och för varor är helvärdeförsäkring.

Övriga objekttyper

Försäkringen för övriga objekttyper är förstariskförsäkring.

Flytande försäkring

För lös egendom gäller försäkringen som flytande försäkring inom i avseende försäkringsbrevet angivna förvaringsplatser, dock endast byggnader. lös egendom

Detta innebär att försäkringsbeloppet utgör sammanlagda försäkringsbeloppet för all egendom av samma objekttyp för samtliga förvaringsplatser, och att egendomen kan flyttas mellan förvaringsplatser och försäkringsställen utan att reglerna för underförsäkring tillämpas. För förstariskförsäkrad egendom gäller dock försäkringen endast med det belopp som anges för varje förvaringsplats inom angivet försäkringsställe.

1.5.6 Uppgiftsskyldighet

Om värdet av egendom på ett försäkringsställe ökar väsentligt eller om nytt försäkringsställe tillkommer under försäkringsåret skall detta omedelbart anmälas till Bolaget. Dock gäller värdestegringskyddet enligt 1.5.3.2 ovan under försäkringsåret.

1.6 Självrisk

Vid varje skadetillfälle dras från det sammanlagda skadebeloppet, beräknat enligt 1.10 (Skadevärderingsregler) och 1.8 (Räddnings- och Röningskostnad) ett belopp som utgör den försäkrades självrisk. Grundsjälvrisken är 0,2 basbelopp. Avtal kan träffas om annan grundsjälvrisk. Grundsjälvrisken anges i försäkringsbrevet. Anges särskild självrisk under 1.7 (Försäkrade skadehändelser) gäller alltid lägst denna. Om vald grundsjälvrisk är högre än de särskilda självriskerna i 1.7 gäller den högre grundsjälvrisken. De självrisker som uttrycks i *)basbelopp avrundas nedåt till närmaste 100-tal kronor.

Avser försäkringen flera fastigheter enligt fastighetsregistret tillämpas en självrisk för varje fastighet. Ligger flera fastigheter inom samma kvarter tillämpas dock endast en självrisk för dessa.

1.7 Försäkrade skadehändelser

Egendomsförsäkring omfattar nedan angivna skadehändelser.

1.7.0 Allmänna undantag/Ersättningsbegränsningar

Grov vårdslöshet och uppsåt: Bolaget är inte ansvarigt gentemot försäkrad för skada som denne orsakat genom grov vårdslöshet eller till någon del orsakat med uppsåt.

Krig: Försäkringen omfattar inte skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror eller upplöpp.

Terrorism: Egendomsskador och därav föranledda följdskador som omfattas av försäkringen och som orsakats av terrorism ersätts upp till i försäkringsavtalet angivna försäkringsbeloppsbegränsningarna. I inget fall utgår dock ersättning på grund av sådan skadehändelse med högre belopp än 300 MSEK. Skulle flera försäkringar och försäkringstagare i Bolaget drabbas vid samma skadetillfälle är den sammanlagda ersättningen vid varje skadetillfälle dock begränsad till högst 600 MSEK för samtliga berörda försäkringar och försäkringstagare i Bolaget och ersättningen fördelas i förhållande till respektive skadebelopp.

Terroristhandling: genom biologiska eller kemiska ämnen - Försäkringen omfattar inte egendomsskada och därav föranledda följdskador som orsakas av terrorism och vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt har samband med spridning eller användning av biologiska eller kemiska ämnen.

Atomkärnprocess: Försäkringen omfattar inte skada vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess, t ex kärnklyvning, kärnsammansmältning eller radioaktivt sönderfall.

Dammgenombrott: Med ändring av vad som anges i försäkringsvillkoren angående försäkrad egendom, försäkrade skadehändelser eller i övrigt angående försäkringens omfattning eller giltighet gäller försäkringen inte i något fall för skada, förlust, anspråk eller krav vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med brott i damm. Med dammgenombrott menas att damm brister. Med damm avses i detta sammanhang naturlig eller konstruerad uppdämning av vatten. Undantaget avser endast regleringsdamm och damm för el- eller energiproduktion.

Strömavbrott: Försäkringen omfattar inte egendomsskada till följd av störning eller avbrott i strömleverans till försäkringsstället utöver vad som framgår av 1.7.1.4 (Åskslag, elfenomen eller strömavbrott) och 1.7.7 (Maskinförsäkring) nedan.

Dataundantag för Egendoms och Avbrottsförsäkring: Försäkringen omfattar inte skada som består i förlust eller förändring av datainformation och heller inte kostnad eller förlust till följd av sådan händelse. Försäkringen gäller dock om försäkringstagaren kan visa att kostnaden eller förlusten är en direkt följd av ersättningsbar fysisk skada på annan egendom.

Leverantörsgaranti

Försäkringen omfattar inte skada:

- » som entreprenör, leverantör eller annan enligt åtagande i avtal eller i köprättslig lagstiftning är skyldig att ersätta
 - » på försäkrad egendom som köpts utan sådan garanti som gängse tillämpas vid försäljning eller leverans inom branschen eller av den försäkrade om skadan skulle ha omfattats av sådan gängse garanti
 - » då den försäkrade är tillverkare eller försäljare av den försäkrade egendomen om skadan skulle ha omfattats av sådan garanti som gängse tillämpas vid försäljning eller leverans inom branschen eller av den försäkrade.
- Undantaget tillämpas inte i den mån den ansvarige inte kan fullgöra sitt åtagande och den försäkrade kan styrka detta.

1.7.3 Inbrottsförsäkring

Inbrottsförsäkringen omfattar skadehändelserna enligt följande punkter.

För inbrottsförsäkringen gäller särskilda säkerhetsföreskrifter om hur inbrottskyddet ska vara utfört.

Säkerhetsföreskrifterna och påföljden när dessa inte följts framgår under 1.9 Säkerhetsföreskrifter.

För vissa försäkringsavtal kan särskilda säkerhetsföreskrifter förekomma utöver ovanstående.

1.7.3.1 Stöld och skadegörelse genom inbrott: Försäkringen gäller för skada genom stöld och skadegörelse i samband med

» inbrott då någon olovligen med våld brutit sig in i försäkringslokal som uppfyller för försäkringen gällande krav på inbrottskydd

» att någon olovligen tagit sig in i försäkringslokal som uppfyller för försäkringen gällande krav på inbrottskydd och den försäkrade kan visa att:

- tillträde beretts med nyckel, kombination eller kod som åtkommit genom rån utanför försäkringslokal

- tillträde beretts med nyckel, kombination eller kod som åtkommit genom rån i bostad på försäkringsstället då den som haft hand om nyckeln, kombinationen eller koden vistades där

- tillträde beretts med nyckel, kombination eller kod som åtkommit genom inbrott i annan lokal som uppfyller samma skydds krav som försäkringslokalen eller i bostad som haft fönster stängda och reglade samt dörrar låsta

- detta skett med dyrk. Som dyrk räknas inte nyckel eller avbildning av nyckel

» tillgrepp (stöld) utifrån genom krossat fönster (sk smash and grab) eller uppbrutet fönster utan att ta sig in i försäkringslokalen

» att person olovligen tagit sig in i särskilt utrymme i försäkrad byggnad (avser Fastighetsförsäkring), såsom pannrum, soprum, hissmaskinrum och liknande, med för låset avsedd nyckel som åtkommit genom inbrott i nyckelförvaringsenhet i motståndskraftigt utförande i anslutning till lokalerna. Se särskild säkerhetsföreskrift under 1.9.2.1.

Som försäkringslokal räknas inte fordon, luftfartyg, plasthall, tält, container, automat, monter, skåp, kista eller liknande.

Undantag: Försäkringen gäller inte för skada

» som omfattas av 1.7.1 (Brandförsäkring)

» på glas i byggnads omslutningsyta

» på glas i inredning större än 5 kvm

» på skylt.

Högsta ersättning smash and grab: Vid tillgrepp utifrån genom krossat eller uppbrutet fönster utan att ta sig in i försäkringslokal, är ersättningen begränsad till 0,2 basbelopp per fönster för stulen eller skadad egendom bestående av stölbegärlig egendom. Begränsningen gäller oavsett om ovan angiven egendom är varor, kundens egendom eller maskiner/inventarier. Begränsningen tillämpas inte om fönstret uppfyller skyddet i nedanstående särskilda säkerhetsföreskrift.

Säkerhetsföreskrift

Särskild säkerhetsföreskrift angående hur skyddet för fönster i markplan ska vara utfört.

Fönstret ska vara skyddat - upp till 2 m från markplan eller 1,5 m från annat fast ståplan (avsats, elskåp eller liknande) med antingen eller

» godkänt galler eller rullgaller/rulljalousie med lämplig maskstorlek i lägst klass 1 enligt SSFN 012 " Norm för galler"

» invändigt placerad polykarbonatskiva med tjocklek minst 6 mm

» laminerat glas i lägst klass B1 (SS 224425), alternativt P6B (SS-EN 356).

1.7.3.1.1 Låsändring

Om nyckel eller kod, som förvarats hos försäkringstagaren, dennes arbetstagare, ombud eller hyresgäst, stulits i samband med inbrott i

» försäkringslokal som uppfyller kravet på inbrottskydd för denna försäkringslokal

» annan lokal än försäkringslokal som uppfyller lägst skyddsklass 1 enligt 1.9.2.1.1

» bostad som haft fönster stängda och reglade samt dörrar låsta

» nyckeltub/skåp innehållande nycklar till särskilda utrymmen enligt 1.7.3.1 och låsändringar på grund av detta blir nödvändiga i försäkringstagaren tillhörig byggnad eller av honom disponerade lokaler som är försäkrade i Bolaget, ersätts kostnad för detta. Detta gäller dock endast för lås i dörr, port och lucka i omslutningsyta till bostäder eller andra lokaler.

Högsta Ersättning lämnas med sammanlagt högst 2 basbelopp, om inte annan ersättning framgår av försäkringsbrevet.

1.7.3.1.2 Bevakning: Försäkringen gäller för nödvändig bevakning av försäkringslokal i anslutning till upptäckten av ersättningsbar inbrottskada. Ersättning lämnas endast för bevakning utförd av vaktbolag.

Högsta ersättning: Ersättningen är begränsad till 0,5 basbelopp per skadetillfälle.

1.7.3.2 Skadegörelse utan samband med inbrott:

Försäkringen gäller för skada inomhus genom uppsåtlig skadegörelse på

- » byggnad och sådan egendom som enligt lag hör till byggnad (avser Fastighetsförsäkring)
- » i försäkringslokal befintlig lös egendom, som är inbrottsförsäkrad
- » lös befintlig egendom som är inbrottsförsäkrad på annan plats enligt 1.3.2.1.

Försäkringen gäller även för skada genom skjutvapen.

Undantag:

Försäkringen gäller inte för skada:

- » enligt 1.7.1 (Brandförsäkring) oavsett om sådan försäkring tecknats
- » som består i stöld
- » som uppkommer i *)försäkringslokal under icke arbetstid/öppethållande i samband med
 - inbrott om försäkringslokalen inte uppfyller gällande krav på inbrottsskydd
 - att någon olovligen tagit sig in i olåst *)försäkringslokal eller tagit sig in med för låset avsedd nyckel eller kod som åtkommit på annat sätt än genom rån, inbrott i annan lokal som uppfyller samma skydds krav som *)försäkringslokalen eller bostad som haft fönster stängda och reglade samt dörrar låsta
- » i lägenhet om försäkrad, boende eller någon som denne svarar för, enligt hyres- eller bostadsrättslagen, orsakat skadan (avser Fastighetsförsäkring)
- » som är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet
- » på glas eller skylt med tillhörande armatur och stativ då dessa är monterade på plats
- » genom klotter eller graffiti.

Högsta ersättning: Sammanlagd ersättningsskyldighet för skador inom en och samma fastighet enligt fastighetsregistret är för

- » egendomsskador och därav föranledda skador som omfattas av Avbrotts, Hyresförlust- och Extrakostnadsförsäkring samt
- » röjningskostnad enligt 1.8.2 vid varje skadetillfälle begränsad till högst 300 basbelopp gemensamt för samtliga berörda försäkringar och försäkringstagare i Bolaget. Ersättningar fördelas i förhållande till respektive skadebelopp.

Särskild självrisk: Självrisk är 10% av skadebeloppet, dock lägst 0,5 och högst 5 bas belopp.

1.7.3.3 Stöld och skadegörelse i särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme:

Om försäkringen omfattar egendom i särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme godkänd värdeförvaringsenhet eller kassa eller värdevalv gäller försäkringen för stöld av egendom i förvaringsutrymmet om detta öppnas av obehörig. Försäkringen omfattar då även skadegörelse på sådant förvaringsutrymme. Detta gäller under förutsättning att förvaringsutrymmet finns i

försäkringslokal som uppfyller för försäkringen gällande krav på inbrottsskydd och att gärningsmannen tagit sig in i lokalen på sätt som anges i 1.7.3.1. Öppnas skåp eller valv med nyckel, rätt kombination eller kod gäller nedan angivna förutsättningar. Har skåpet eller valvet sprängts eller brutits upp gäller inte nedanstående förutsättningar för ersättning.

Öppning med nyckel, kombination eller kod: Har skåpet eller valvet öppnats med nyckel, rätt kombination eller kod, ersätts skadan endast om försäkringstagaren eller den som för hans räkning haft hand om nyckeln, kombinationen eller koden fråntagits denna genom

- » rån utanför försäkringslokalen
- » rån i bostad på försäkringsstället då den som haft hand om nyckeln vistades där
- » inbrott i annan lokal som uppfyller samma skydds krav som försäkringslokalen eller i bostad som haft fönster stängda och reglade samt dörrar låsta.

Högsta ersättning: Vid förvaring i godkänd värdeförvaringsenhet av pengar, värdehandlingar och värdebevis gäller försäkringen med de i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppen. Försäkringen gäller dock högst med de belopp som anges under högsta värde (maxbelopp) för aktuell skåptyp, vilket framgår under 1.15.6, Definitioner.

Infärnings kassett - Vid förvaring av pengar, värdehandlingar och värdebevis i godkänd värdeförvaringsenhet med värdeinfärningsenhet gäller att det belopp som anges som högsta värde (maxbelopp), under 1.15.6, Definitioner multipliceras med 1,6. Med infärningskassett avses här fast installerad värdekassett med sedelinfärningssystem och som godtagits av Bolaget. Kassetten ska vara monterad enligt tillverkarens anvisningar och användas samt underhållas på föreskrivet sätt.

Godkänt larm: Vid förvaring i *)godkänd värdeförvaringsenhet med godkänt larm gäller att det belopp som anges som högsta värde (maxbelopp), under 1.15.6, Definitioner multipliceras med 2. Med godkänt larm avses här larmanläggning utförd enligt FTR 130, aktuell utgåva, lägst larmklass 2 och med punktskyddad värdeförvaringsenhet.

Larmanläggningen ska vara ansluten via övervakad certifierad larmöverföring till certifierad larmcentral för åtgärd av polis eller väktare.

Stöldbegärlig egendom

- Premiegrundande: När det i försäkringshandlingarna framgår att stöldbegärlig egendom förvaras i *)godkänd värdeförvaringsenhet som en premiegrundande uppgift gäller att det angivna värdet måste förvaras i värdeförvaringsenhet som är godkänd för motsvarande värde. Om så inte är fallet reduceras skadeersättningen enligt 10.5, Upplysningsplikt och riskökning.

Krav för försäkringens giltighet: När det i försäkringshandlingarna framgår att *)stöldbegärlig egendom ska förvaras i godkänd värdeförvaringsenhet som ett krav för inbrottsförsäkringens giltighet gäller att det angivna värdet måste förvaras i värdeförvaringsenhet som är godkänd för motsvarande värde. Om så inte är fallet gäller påföljd som framgår av 1.9.0, Säkerhetsföreskrifter under Huvudregel.

Undantag: Försäkringen gäller inte för

- » skada som inträffat då nyckeln eller låskombinationen åtkommit genom rån, våld eller hot, om den som utsatts för övergreppet medverkat till eller främjat skadan
- » skada enligt 1.7.1 (Brandförsäkring) oavsett om sådan försäkring tecknats
- » skadegörelse genom sprängning

1.7.3.15 Särskilda bestämmelser- Denna punkt ingår i villkorets systemuppbyggnad. Har inga underpunkter införts äger den ingen tillämpning.

1.8 Räddnings-, och Röjningskostnad samt Restvärde

1.8.1 Räddningskostnad - I samband med skada som omfattas av försäkringen lämnas ersättning för kostnad för sådan åtgärd som det åligger försäkrad att vidtaga enligt 10.6 (Räddningsplikt) för avvärjande eller begränsning av ersättningsbar skada om åtgärden med hänsyn till omständigheterna varit skälig. Ersättning lämnas även för egendomsskada genom att försäkrad egendom skadas, förkommer eller stjäls i samband med skälig räddningsåtgärd. Räddningskostnad som understiger självriskan ersätts inte.

Undantag: Försäkringen ersätter inte kostnad

- » i den mån rätt till ersättning föreligger enligt lag eller särskild författning eller på grund av annan försäkring, garanti eller annat avtal
- » för påfyllning av släckmedel efter räddningsåtgärd när
 - premiereduktion lämnats för att släckanläggning finns
 - släckanläggning är ett krav för försäkringens giltighet.

Högsta ersättning: Vid förstarisikförsäkring begränsas den sammanlagda ersättningen för räddningskostnad och skada till försäkringsbeloppet.

1.8.2 Röjningskostnad I samband med skada som omfattas av försäkringen lämnas även ersättning för röjningskostnad (rivning, röjning, sanering, borttransport, destruktion samt deponering). Ersättning lämnas endast för röjningskostnad avseende försäkrad egendom och endast för kostnad som uppkommer inom ett år från skadetillfället. Röjningskostnad som understiger självriskan ersätts inte.

Högsta ersättning: Bolagets åtagande att betala röjningskostnader är, om inte annat avtalats, vid varje skada begränsat enligt nedan. Den sammanlagda ersättningen för egendomsskada, hyresförlust samt röjningskostnader som drabbar försäkrad inom en fastighet, med undantag för skada på mark, är begränsad till det sammanlagda försäkringsbeloppet utökat med 10%. Denna utökning är dock begränsad till 50 basbelopp. Detta gäller oavsett om egendomen är försäkrad enligt flera försäkringar i Bolaget. Ersättning för röjningskostnader vid förorening av eller annan inverkan på mark är begränsad till 10 basbelopp. Vid fullvärdesförsäkring för byggnad beräknas ersättningsbegränsningen enligt första stycket ovan på det av Bolaget premiegrundande kalkylbeloppet. Vid annan beloppslös försäkring är röjningskostnaden begränsad till 50 basbelopp. Vid skada enligt skadehändelse där högsta ersättning anges är dock den sammanlagda ersättningen för röjningskostnader och egendomsskada begränsad till under respektive villkorspunkt eller i försäkringsbrevet angiven högsta ersättning. Vid förstariskförsäkring begränsas den sammanlagda ersättningen för röjningskostnad och skada till försäkringsbeloppet.

1.9 Säkerhetsföreskrifter

Definition: Med säkerhetsföreskrift avses i 4 kap 6 § 2 st. försäkringsavtalslagen, (2005:104) en föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade eller dennes anställda eller andra medhjälpare.

Allmänna säkerhetsföreskrifter: För försäkringen gäller föreskrift som meddelats i lag, av myndighet, tillverkare, leverantör, besiktningsman eller motsvarande. Det finns exempelvis föreskrifter för elsäkerhet, explosiva och brandfarliga varor, kemiska produkter och miljöskydd. Föreskrifterna kan även gälla anvisningar om service och underhåll.

Särskilda säkerhetsföreskrifter - Utöver ovan angivna allmänna säkerhetsföreskrifter gäller särskilda säkerhetsföreskrifter. Sådana säkerhetsföreskrifter kan förekomma under respektive villkorspunkt eller i övrigt framgå av försäkringsavtalet, exempelvis besiktningsprotokoll till vilket försäkringsbrevet hänvisar.

Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna: Den försäkrade svarar gentemot Bolaget för att säkerhetsföreskrifterna följs av:

- » den försäkrades företagsledning
- » övriga anställda hos den försäkrade
- » entreprenörer och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade
- » annan som har att tillse att föreskriften följs.

1.9.0 Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts

Huvudregel Enligt 8 kap 12 § försäkringsavtalslagen (2005:104), är försäkringsbolaget fritt från ansvar när en säkerhetsföreskrift inte följts om inte åsidosättandet kan antas saknat betydelse för skadan. Kan den försäkrade göra antagligt att skadan delvis skulle ha inträffat oavsett om säkerhetsföreskriften följts lämnas ersättning i denna del.

Allmänna säkerhetsföreskrifter: Med avvikelse från huvudregeln åtar sig Bolaget att när åsidosättandet haft betydelse för skadan ändå betala viss ersättning då allmänna säkerhetsföreskrifter inte följts. Den del av skadan som inte ersätts enligt huvudregeln ersätts ändå men med ett avdrag med 20%, dock lägst ett och högst 10 basbelopp.

Särskilda säkerhetsföreskrifter: För de särskilda säkerhetsföreskrifterna gäller huvudregeln om inte annat framgår under respektive säkerhetsföreskrift

Sammanlagd ersättning: Ovanstående regler om påföljd och ersättningsbegränsningar gäller för sammanlagd ersättning från egendoms-, avbrotts-, extrakostnads- och hyresförlustförsäkring.

1.9.2 Inbrottsförsäkring:

Följande särskilda säkerhetsföreskrifter gäller för inbrott, stöld och skadegörelse genom inbrott (1.7.3.1), låsändring (1.7.3.1.1), skadegörelse utan samband med inbrott (1.7.3.2) samt stöld och skadegörelse i särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme (1.7.3.3).

1.9.2.1 Allmänt om skydds krav och skyddsklasser: För inbrottsförsäkringen gäller att föreskrivna skydds krav ska vara uppfyllda och att samtliga föreskrivna skydds anordningar ska vara i funktion exempelvis:

» lås ska vara låsta

» regler ska vara reglade

» larmanläggningar ska vara aktiverade

» nyckel eller kod ska inte lämnas i lås eller förvaras i omedelbar anslutning till lås

Skydds kraven gäller såväl ingångs-, som utgångsvägar. Samtliga lokaler som direkt ansluter till varandra och som disponeras av försäkringstagaren anses som en och samma *)försäkringslokal. Vilken skyddsklass som gäller framgår av försäkringsbrevet. Skydds kraven framgår nedan.

1.9.2.1.1 Skyddsklass 1: För Skyddsklass 1 gäller följande krav på inbrottskydd. Hur inbrottskyddet ska vara utfört finns föreskrivet i Bolagets folder Inbrottskydd -Skyddsklass 1 som kan hämtas på vår hemsida <http://www.nordeuropa.se/Foretagsforsakring.htm>

Omslutningsyta: Försäkringslokalens omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr, fönsterenhet m m.) ska - såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar - i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvåra bortförandet av stöldgods.

Väggar, golv och tak: Ytterväggar av sten, betong, tegel, lättbetong, trä, två lager plåt eller flerskiktsväggar av blandade material med motsvarande styrka är godtagbara. För golv och tak godtas utförande som ger ett likvärdigt skydd mot inbrott som vägg enligt ovan.

Dörr, port och lucka: Ytterdörrar, -portar och -luckor av trä, aluminium och stål samt inbrottskyddande jalousier som uppfyller Bolagets krav är godtagbara. Dörrenheten ska vara i gott skick och monterad enligt tillverkarens anvisningar.

Låsning av dörr port och lucka:

Låsning ska ske med låsenhet som uppfyller Bolagets krav för godkänd låsenhet eller med av godtagen elektromekanisk låsanläggning. Observera att låset inte får vara försett med fungerande vred/nödutrymningsbeslag.

Även utåtgående dörrar, portar och luckors bakkant ska säkras mot uppbrytning.

Fönster: Fönster och fönsterkarmar samt övriga glasade partier ska vara i gott skick samt vara utförda och monterade så att de inte utan svårighet kan demonteras. Öppningsbart fönster, oavsett belägenhet (även i dörr, port och lucka) ska vara stängt och invändigt reglat. Ventilationsfönster ovan dörr får dock vara öppet om det har inkrypningskydd.

Brandventilator: Brandventilator ska antingen vara stängd och reglad med endast från insidan åtkomlig mekanisk reglingsanordning eller ha inkrypningskydd.

Annan öppning: Annan öppning i omslutningsyta som är större än 150 x 300 mm ska ha av Bolaget godtagbart inkrypningskydd.

1.9.2.1.15 Nyckel och kodhantering vid inbrott och rån

Följande särskilda säkerhetsföreskrift gäller vid inbrott och vid rån där gärningsmannen kommit över nyckel, kombination eller kod.

Märkning av nyckel och kodmedia: Nyckel och kodmedia, där kombination eller koden framgår, får inte vara märkt med namn, adress eller kod.

Ändring av lås, kombination och kod: Lås, kombination och kod ska omedelbart ändras eller bytas om det finns anledning att misstänka att någon obehörig kommit över nyckel, kombination eller kod.

Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts - Med avvikelse från huvudregeln åtar sig Bolaget att, när åsidosättandet haft betydelse för skadan, ändå betala viss ersättning då säkerhetsföreskriften inte följts. Den del av skadan som inte ersätts enligt huvudregeln, ersätts ändå men med ett avdrag med 20 %, dock lägst 0,5 och högst 10 basbelopp.

1.9.3 Egendomsförsäkring Dator och Datainformation

För försäkringen gäller följande särskilda säkerhetsföreskrifter för dator och datorinformation.

Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts: Med avvikelse från huvudregeln åtar sig Bolaget att när åsidosättandet haft betydelse för skadan ändå betala viss ersättning då säkerhetsföreskrifter under 1.9.3 inte följts. Den del av skadan som inte ersätts enligt huvudregeln ersätts ändå men med ett avdrag med 20 %, dock lägst 0,5 och högst 10 basbelopp. Skulle säkerhetskopia inte ha framställts sker ingen avvikelse från huvudregeln under 1.9.0. Om säkerhetsföreskrifterna enligt 1.9.3.21 - 1.9.3.23 vid förvaring och hantering av dataprogram och datainformation inte iakttagits lämnas ingen ersättning för den merkostnad som uppstått till följd av detta.

1.9.3.0 Allmänna föreskrifter: Den försäkrade skall ha

- » upprättat rutiner för felhantering som omfattar alla system jämte dokumentation av alla system i anläggningen
- » vidtagit rimliga åtgärder för att undvika avbrott/störningar och ha upprättat en katastrofplan (organisation och reservrutiner) för att klara ett totalt datorbortfall. Planen skall testas och personalen övas kontinuerligt.
- » utsett en namngiven person (säkerhetsansvarig), jämte ersättare, som svarar för att
- dokumenterade säkerhetsrutiner finns och följs
- datorer, datainformation, system och program underhålls samt att behörighetssystem och säkerhetsutrustning används.

1.9.3.1 Dator: Datoranläggning (server) skall

- » ges sådan placering (inom byggnaden/området) att skador från den yttre kringmiljön i möjligaste mån elimineras
- » vara försedd med
- tillförlitlig och erforderlig kraftförsörjning samt ha ett för miljön lämpligt utformat skydd
- separat och lämpligt utformat luftbehandlingssystem

Service rutiner- Minidatorer: Service rutiner (t ex genom serviceavtal med leverantör/serviceföretag) med föreskrifter om förebyggande underhåll (översyn, test, kontroll, justering och liknande skyddsapplikationer) skall finnas dokumenterade och dess efterlevnad skall finnas journalfört.

Anmärkning: Föreligger serviceavtal har Bolaget rätt att få kopia av avtalet. Ändras avtalet skall detta utan dröjsmål meddelas Bolaget.

Bärbar dator: Bärbar dator skall, när den inte används, förvaras på sådant sätt att den inte omedelbart kan upptäckas (undanställd i skåp eller låda) och tillgripas av obehörig.

1.9.3.2 Dataprogram och Datainformation

1.9.3.21 Förvaring av originalprogram:

Original exemplar av programvara skall förvaras på sådant sätt att original- exemplaret och installerat program inte kan skadas vid samma tillfälle.

1.9.3.22 Förvaring av licensbevis:

Licensbevis skall förvaras på sådant sätt att licensen och installerat program inte kan skadas eller förloras vid samma tillfälle.

1.9.3.23 Rutiner för säkerhetskopiering: Säkerhetskopiering av modifierad programvara och datainformation ska framställas dagligen, under arbetsdag, eller med den högre frekvens som vanligen tillämpas inom den försäkrades verksamhetsområde. Säkerhetskopieringen skall vara korrekt och funktionsduglig.

1.9.3.24 Förvaring av säkerhetskopiering: Säkerhetskopiering av modifierad programvara och datainformation ska förvaras skild från originalet på sådant sätt att kopian och originalet inte kan skadas vid samma tillfälle.

1.10 Skadevärderingsregler

Allmänt: Skada på egendom värderas enligt nedan angivna regler. Skadad och oskadad egendom värderas efter samma grunder.

Värdeinsänkning; Avdrag som föranleds av att egendom minskat i värde genom ålder och bruk görs både på material och arbete, samt även för rivning och återställande med samma avdragsprocent, (se lista på åldersavdrag nedan) som drabbar den egendom som ersätts.

Eget arbete Ersättning för kostnad för egen arbetstagare som arbetar med att återställa skadad egendom eller information, begränsas till försäkringstagarens faktiska egenkostnad för arbetstagaren, dock högst marknadsmässig lön plus lönebikostnader för den typ av arbete arbetstagaren utfört i skadan. Med egenkostnad menas direkt lön plus lönebikostnader. Om försäkringstagaren kan visa att täckningsbidrag förloras när arbetstagaren utför samma typ av arbete, som denne normalt utför och återställer skada i stället för arbete som direkt skulle ha debiterats kund, ersätts försäkringstagarens externa timdebitering för arbete som arbetstagaren normalt utför. Ersättning för egen arbetstagares arbete i skada samordnas med eventuell ersättning från avbrottsförsäkring.

1.10.2 Maskiner/Inventarier

1.10.2.1 Maskiner/Inventarier som återställs: Om återställande sker för försäkringstagarens räkning värderas skadan med nedanstående begränsningar till kostnaden för att utan dröjsmål återställa egendomen på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material. Återställandet måste ske senast inom två år. Vid skadevärdering beaktas ändrade kostnader på grund av prisändring under återställandetiden. Merkostnad genom reparation på övertid eller genom transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel beaktas inte. Den värdeinsänkning egendomen efter reparation möjligen kan anses ha undergått genom skadan beaktas inte. Utökas i samband med återställandet skadat föremåls utrustning eller avkastningsförmåga, skall vid skadevärderingen skälig hänsyn tas till detta. Merkostnad på grund av myndighetsbeslut angående konstruktion, utförande, eller användning ersätts inte.

Begränsningar

Halva värdet: Vid skada på egendom vars *)tekniska värde är lägre än halva nyanskaffningsvärdet värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till egendomens *)tekniska värde

Motordrivna fordon: Vid skada på motordrivna fordon (motorfordon, traktor, motorredskap och terrängmotorfordon) och släpfordon till dessa samt skogsmaskin fordon (t ex processor eller fällare) värderas skadan alltid till högst egendomens tekniska värde.

- Dator äldre än 1 år Vid skada på dator som är äldre än 1 år, räknat från den tidpunkt då egendomen levererades som nyttillverkad till försäkringstagaren, värderas skadan till det ekonomiska värdet.

- Lindningar (el utrustn.): Skada på lindningar och på grund härav uppkomna skador på plåtar till elektrisk utrustning värderas till kostnaden för återställandet, dock högst till lindningarnas och plåtarnas tekniska värde.

Vid beräkningen av det tekniska värdet skall för

» elektriska motorer och generatorer med märkeffekt större än 100 kW samt transformatorer avsedda för in- eller utspänning större än 12 kV avdrag för värdeinsänkning göras på lindningarnas och plåtarnas

*)nyanskaffningsvärde (dvs kostnaderna för ut- och inmontering, transport, material och arbete) med

» 5 % per år för motorer; 4 % per år för generatorer; 3 % per år för transformatorer räknat från en tidpunkt som för

» motorer börjar 10 år och för generatorer och transformatorer börjar 15 år efter det att utrustningen togs i bruk som ny eller senast omlindades. Avskrivningen är maximerad till 80 %. Om driftsförhållandena är sådana att värdeminskningen på lindningarna sker i en väsentligt snabbare takt än vad som ovan angivits, skall detta beaktas genom att procentsatsen ökas och tidpunkten för dess tillämpning tidigareläggs.

Förbränningsmotor: Skada på slitdelar till förbränningsmotor, t ex cylinderfoder, kolv, lager och cylinderblock utan lösa foder, värderas till kostnaden för återställandet, dock högst till föremålens tekniska värde. Vid beräkningen av det tekniska värdet skall avdrag för värdeminskning göras med 15 % per år, räknat från den dag motorn togs i bruk som ny eller senast reoverats, av delarnas nyanskaffningsvärde (inklusive arbetskostnad för reovering). Avskrivningen maximeras till 75 %. Procentsatsen för den årliga avskrivningen är grundad på en årlig drifttid av 1 200 - 1 500 timmar. Avviker den årliga drifttiden väsentligt härifrån, skall detta beaktas genom att procentsatsen ändras.

Kylkompressor äldre än 3år: Vid skada på kylkompressor, som är äldre än 3 år räknat från den tidpunkt då kylkompressorn togs i bruk som nyttillverkad, värderas skada till kostnaden för återställandet, dock högst till det tekniska värdet. Vid beräkning av det tekniska värdet ska avdrag för värdeminskning göras på nyanskaffningsvärdet med 8 % per år från 3:e året.

1.10.2.2 Maskiner/Inventarier som inte återställ: Återställs inte den skadade egendomen av försäkringstagaren inom två år eller återställs den för annans räkning, värderas skadan till skillnaden i egendomens ekonomiska värde omedelbart före och efter skadan.

1.10.3 Varor

Skada värderas till varornas värde enligt nedan med avdrag för eventuellt restvärde.

Varor anskaffade för försäljning:

Varorna värderas till vad det vid skadetillfället skulle ha kostat att ersätta dem med nya av samma slag. Om varornas värde före skadan har minskat på grund av inkurans eller annan omständighet beaktas detta vid värderingen.

Varor som den försäkrade tillverkat: Varorna även varor under tillverkning värderas till tillverkningskostnaderna direkt material, materialomkostnader, direkt arbetslön, tillverknings och administrationsomkostnader - vid skadetillfället, dock högst till det pris för vilket egendomen då hade kunnat försälas.

Varor som är sålda och färdiga för leverans: Varorna värderas i den mån leverans inte kan fullgöras med andra varor till det avtalade försäljningspriset, minskat med inbesparade kostnader. För varor som återanskaffas beaktas vid skadevärderingen ändrade kostnader på grund av prisändring under skälig tid för återanskaffande.

1.10.4 Ritningar arkivalier, data, information och programlicenser

Skadan värderas till de normala kostnader som inom 2 år nedläggs för att återställa den information som förlorats och är nödvändig för rörelsens fortsatta verksamhet.

Datainformation: Med normala kostnader avses kostnader för

- » återställande av data från säkerhetskopior, inbegripet manuell inmatning av data där sådan erfordras
- » återställande av system-, standard- och applikationsprogram från säkerhetskopior, dock beaktas inte de kostnader som
- » avser avlägsnande av programfel eller ändringar av program när program återställs eller ersätts
- » orsakats av att information inte kan återskapas
- » avser rättning av felaktiga av användare manuellt registrerade data
- » avser merkostnad genom arbete på övertid.

Programlicenser: Med normala kostnader avses kostnader för ny programlicensavgift om försäkringstagaren enligt användaravtal med leverantör/konstruktör åtagit sig att svara för förlorat hårdvarulås.

1.10.5 Värdehandlingar och värdebevis

Värdehandlingar: Skada värderas till de normala kostnader som inom 2 år nedläggs på återställandet.

Värdebevis: Skada värderas till vad det skulle ha kostat att ersätta dem med nya av samma slag.

1.10.6 Kunders egendom

Skadan värderas efter de regler som gäller för den objekttyp egendomen skulle ha tillhört om den varit försäkringstagarens, t ex maskiner/inventarier eller *)varor. Kan separat försäkring tecknas för egendomen, t ex motorfordons-, båt- eller hemförsäkring, värderas skadan enligt tillämpliga villkor i Bolaget.

1.10.7 Arbetstagares egendom Skada på *)arbetstagares egendom som den försäkrade är skyldig att ersätta enligt kollektivavtal värderas enligt reglerna i detta. Skada på arbetstagares egendom i övrigt värderas enligt tillämpliga villkor för hemförsäkring i Bolaget.

1.11 Ersättningsregler

Ersättning beräknas enligt följande

» skada värderad enligt 1.10 (Skadevärderingsregler)

» räddningskostnad enligt 1.8.1

» röjningskostnad enligt 1.8.2

med avdrag för

» självrisk enligt 1.6

i förekommande fall beaktas

» beloppsbegränsningar, t. ex förstarisk-belopp, angiven högsta ersättning m.m.

» eventuell underförsäkring vid helvärdesförsäkring i förekommande fall görs

» reducering p.g.a. fareökning eller att premiegrundande uppgifter är felaktiga eller har ändrats sist avräknas eventuell påföljd då säkerhetsföreskrift 1.9 inte följts.

Försäkringen skall inte bereda den försäkrade någon vinst utan endast ersättning för liden skada, även om försäkringsbeloppet är större.

1.11.2 Helvärdeförsäkring: Vid helvärdeförsäkring ersätts uppkommen skada i dess helhet intill försäkringsbeloppet med de begränsningar som framgår av villkoren och försäkringshandlingarna i övrigt.

Underförsäkring: Föreligger *)underförsäkring tillämpas bestämmelserna i (1.15.3 Underförsäkring och påföljd).

Är försäkringsbeloppet gemensamt för flera föremål men lägre än föremålens sammanlagda värde tillämpas bestämmelserna som angetts i första stycket.

1.11.3 Förstariskförsäkring: Vid förstariskförsäkring ersätts uppkommen skada intill försäkringsbeloppet, dock med tillämpning av de begränsningar som framgår av villkoren och försäkringshandlingarna i övrigt.

1.11.5 Panträtt i fast egendom: För den som har panträtt i fast egendom gäller bestämmelserna i lag om säkerhetsrätt i försäkringsersättning (SFS 2005:105).

1.11.6 Ersättningsregler i övrigt: Vid utbetalning av skadeersättning avräknas mervärdeskatt för den som är redovisningsskyldig för mervärdeskatt. Bolaget har rätt att istället för att betala kontant ersättning låta återställa skadad egendom eller tillhandahålla annan likvärdig egendom. Bolaget är inte skyldigt att överta skadad egendom men äger rätt att efter värdering överta större eller mindre del därav. Kommer egendom, för vilken ersättning utgetts, till rätta är denna Bolagets egendom och egendomen skall snarast ställas till Bolagets förfogande. Den försäkrade får dock behålla egendomen om han utan dröjsmål återbetalar därför erhållen ersättning.

1.11.7 Tidpunkt för betalning av ersättning samt räntebestämmelser:

Ersättning skall betalas senast en månad efter det att den försäkrade fullgjort vad som åligger honom enligt 1.12 (Skaderegleringsbestämmelser). Om polisutredning av betydelse för den försäkrades rätt till ersättning inlett äger Bolaget avvakta med betalning av ersättning till dess utredningen slutförts. Ersättningen som den

försäkrade har rätt till först när försäkrad egendom återställs eller återanskaffas, skall betalas senast 30 dagar efter det att den försäkrade visat att så skett.

Om myndighets förbud att återuppföra skadad byggnad överklagats och Bolaget på grund av detta väntat med att betala ut ersättning skall ersättningen betalas senast 30 dagar efter det att Bolaget fått kännedom om att överklagandet inte lett till ändring. Om polisutredning eller värdering av skiljemän avvaktas skall ersättning betalas senast 30 dagar efter det att Bolaget erhållit utredningen eller värderingen. För den tid som utbetalningen fördröjts genom detta betalas ränta enligt Riksbankens referensränta. Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. Ränta betalas dock inte om den är mindre än en procent av basbeloppet. Utöver ovan angiven ränta har försäkringstagaren inte rätt till ersättning för skada eller förlust vid dröjsmål med utbetalning av skadeersättning.

1.12 Skaderegleringsbestämmelser

Hänvisning: Beträffande åtgärder som åligger försäkrad att vidta vid inträffad skada eller vid skada som befaras kan inträffa, se 10.6 (Räddningsplikt).

1.12.1 Anmälan om skada: Skada som kan medföra ersättningsanspråk mot Bolaget ska anmälas så snart som möjligt.

Dessutom ska den som begär ersättning vid stöld, inbrott, rån eller annat brott snarast göra polisanmälan och insända en kopia av den till Bolaget. Om den som begär ersättning underlåter att anmäla ett försäkringsfall utan oskäligt dröjsmål och försummelsen leder till skada för Bolaget kan den ersättning som annars skulle ha betalats till denne helt utebli eller sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Regress- och dubbel försäkringsövekommelsen:

Krav från annat försäkringsbolag i enlighet med den mellan försäkringsbolagen träffade regress- och dubbelförsäkringsens överenskommelse regleras av Bolaget utan att skadeanmälan från den försäkrade krävs.

1.12.2 Anspråk på ersättning Anspråk på ersättning ska framställas till Bolaget snarast och senast sex månader från det att den som begär ersättning fått kännedom om sin möjlighet att få ersättning. Framställs anspråket senare är Bolaget fritt från ansvar. Se även 10.13 Preskriptionsregler.

1.12.3 Skyldighet vid skadereglering

Upplysningar och medverkan med mera:

Den som begär ersättning är skyldig att specificera sitt ersättningsanspråk och på anmodan lämna förteckning över försäkrad egendom, skadad och oskadad, med uppgift om varje föremåls värde före och efter skadan. Den som begär ersättning är även skyldig att på anmodan styrka ersättningsanspråket genom att lämna de upplysningar som står till buds, tillhandahålla verifikationer, bevis och andra handlingar som behövs för att bedöma Bolagets ansvarighet och ersättningens storlek. Kostnader för detta ersätts inte. Om gravationsbevis eller panthavares godkännande behövs för att betala ut ersättning ska den som begär ersättning skaffa och sända in dessa handlingar till Bolaget. Den som begär ersättning är också skyldig att låta Bolaget besiktiga skada samt på annat sätt medverka till utredningen av försäkringsfallet eller av Bolagets ansvar.

Om den som begär ersättning åsidosätter sin skyldighet att lämna upplysningar eller medverka i skadeutredningen med mera och försummelsen leder till skada för Bolaget kan den ersättning som annars skulle ha betalats till denne helt utebli eller sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Anvisningar Bolaget har rätt att utfärda anvisningar om återanskaffning och reparation samt tillvarata skadad egendom innan sådana åtgärder vidtas. Om Bolaget meddelar anvisningar om val av reparatör, leverantör eller metod för reparation eller sanering är den som begär ersättning skyldig att följa dessa. Bolaget har emellertid inget ansvar för anlitate reparatörens eller leverantörers åtaganden. Oavsett om Bolaget har anvisat reparatör eller leverantör är försäkringstagaren beställare. Iakttar den som begär ersättning inte vad som här sagts är Bolagets ansvarighet begränsad till den kostnad som skulle ha uppkommit om anvisningarna följts.

1.12.4 Oriktiga uppgifter med mera

Om den som begär ersättning av Bolaget efter ett försäkringsfall uppsåtligen eller av grov vårdslöshet oriktigt uppgett, förtigit eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till denne helt utebli eller sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Ersättningsbegränsningen gäller även i förhållande till annan försäkrad än den som lämnat oriktiga uppgifter.

1.15 Definitioner - Förklaringar

1.15.1 Objekttyper: Egendom indelas i följande objekttyper och vad som är försäkrat framgår av försäkringsbrevet.

1.15.1.1 Byggnad Med byggnad avses byggnad och sådan byggnads ägare tillhörig egendom som hör till byggnad enligt Kap 2 § 2 i jordabalken, som lyder: Till byggnad hör fast inredning och annat varmed byggnaden blivit försedd, om det är ägnat till stadigvarande bruk för byggnaden eller del av denna, såsom fast avbalkning, hiss, ledstång, ledning för vatten, värme, ljus eller annat med kranar, kontakter och annan sådan utrustning, värmepanna, element till värmeledning, kamin, kakelugn, innanfönster, markis, brandredskap, civilförsvarsmateriel och nyckel. I enlighet med vad som sägs i första stycket hör därjämte i regel till byggnad, såvitt angår

- bostad: badkar och annan sanitetsanläggning, spis, värmeskåp och kylskåp samt maskin för tvätt eller mangling,
- butikslokal: hylla, disk och skyltfönsteranordning,
- samlingslokal: estrad och sittplatsanordning,
- ekonomibygnad till jordbruk: anordning för utfodring av djur och anläggning för maskinmjölkning,
- fabrikslokal: kylsystem och fläktmaskineri.

Reservdel och dubblett till föremål som avses i första eller andra stycket hör ej till byggnaden.

Till byggnad räknas även

- » ledningar och utrustning för datoruppkoppling och kabel-TV för boendes gemensamma bruk
- » sopsuganläggning samt oljetank och bränsle inom fastigheten, avsedda för försäkrad byggnads uppvärmning.

1.15.1.4 Värmekulvert Med värmekulvert avses ett i mark utanför byggnad anlagt ledningssystem innefattande rörledningar, värmeisolering och skyddshölje – för distribution av värme och varmvatten samt till sådant ledningssystem hörande kulvertkammare med utrustning. Till värmekulvert räknas inte under- eller abonnentcentraler eller därtill hörande utrustning.

1.15.1.5 Maskiner/inventarier: Med maskiner/inventarier avses egendom som inte är hänförlig till annan objekttyp. Till maskiner/inventarier hänföres sålunda bl a

- » maskiner, inventarier, ledningar, som inte är att hänföra till objekttypen.
- » förbrukningsartiklar såsom bränsle och smörjmedel
- » reservdelar till egna maskiner, verktyg och redskap
- » utrustning för butik, kontor, laboratorium eller lagerlokal
- » trycksaker så som kataloger och reklamtryck, varuprover
- » modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster
- » emballage av inventariekaraktär
- » fast inredning som tillhör hyresgäst
- » egendom anskaffad för uthyrning eller leasing
- » datamedia.

1.15.1.6 Varor: Med varor avses egendom avsedd för försäljning t ex

- » råvaror
- » produkter i arbete
- » hel- eller halvfabrikat
- » varor anskaffade för försäljning
- » osålda lotter, som ska redovisas
- » emballage och annan lös egendom, som är avsedd att ingå i varan eller dess förpackning och att åtfölja varan eller försäljas tillsammans med denna.

1.15.1.7 Ritningar, arkivalier, datainformation och programlicenser:

Med ritningar, arkivalier, datainformation och programlicenser avses

- » originalritningar och andra originalhandlingar (t ex manuskript, bokföringsböcker, kartotek, korrespondens och exponerad originalfilm) samt tidningars, bildbyråers och fotoateljéers arkiv och liknande
- » den information som finns på datamedia

» användarlicenser för programvara, varmed förstås användarlicens inkl. kodfunktion (hårdvaru- eller mjukvarulås) innebärande rätt att, enligt användaravtal, använda leverantörs/konstruktörs programvara.

1.15.1.8 Pengar värdehandlingar och värdebevis

Med pengar, värdehandlingar och värdebevis avses

- » pengar och gällande frimärken
- » aktier, obligationer, kuponger, inlösta lottsedlar, växlar, checkar, och andra fordringsbevis eller värdebevis t.ex färd- inträdesbiljetter, månads och årskort, telefonkort samt förköpshäften. Som värdebevis avses inte bank- eller kreditkort.

1.15.1.9 Kunders egendom: Med kunders egendom avses kunder tillhörig egendom som är i försäkringstagarens vård och som har direkt samband med den försäkrade verksamheten.

1.15.1.10 Arbetstagares egendom: Med arbetstagares egendom avses arbetstagares

- » personliga lösegendom, dock inte*) pengar och värdehandlingar
- » egendom som, enligt gällande kollektivavtal vid skada skall ersättas av arbetsgivaren.

1.15.2 Fullvärde, Helvärde och Förstarisk försäkring:

Vilken egendom som är fullvärde-, helvärde- eller förstariskförsäkrad framgår av 1.5 (Försäkrad egendom) respektive försäkringsbrevet.

Helvärdeförsäkring:

Vid helvärdeförsäkring ersätts med beaktande av skadevärderings och ersättningsreglerna enligt 1.10 resp 1.11 samt övriga villkorsbestämmelser - uppkommen egendomsskada intill försäkringsbeloppet. Föreligger inte full försäkring tillämpas reglerna om underförsäkring såväl vid delskada som totalskada (se 1.15.3).

För att full försäkring skall föreligga vid helvärdeförsäkring skall försäkringsbeloppet för

- » maskiner/inventarier motsvara egendomens nyanskaffningsvärde
- » varor utgöra sammanlagda värdet av varor som anskaffas för försäljning, yrkesmässigt tillverkats samt sådana som är sålda och färdiga för leverans (se 1.10.3 Skadevärderingsregler).

Förstariskförsäkring- Vid förstariskförsäkring ersätts med beaktande av skadevärderings och ersättningsreglerna enligt 1.10 resp 1.11 samt övriga villkorsbestämmelser uppkommen skada, inklusive räddnings- och röjningskostnader (se 1.8.1 och 1.8.2) intill försäkringsbeloppet. Reducering p.g.a. underförsäkring kan förekomma i vissa fall (se 1.15.3). Försäkringsbeloppet är vid förstariskförsäkring ett avtalat belopp som är lägre än egendomens nyanskaffningsvärde.

1.15.3 Underförsäkring och påföljd Underförsäkring föreligger vid:

- » helvärdeförsäkring då försäkringsbeloppet är för lågt i förhållande till nyanskaffningsvärdet
- » förstariskförsäkring i de fall försäkringsbeloppet utgör viss del av egendomens värde (helvärde) och detta värde är för lågt i förhållande till nyanskaffningsvärdet. Är helvärdet framtaget enligt av Bolaget godkänd värderingsmetod, tillämpas inte påföljdsbestämmelsen.

Påföljd: Föreligger underförsäkring reduceras skadeersättningen proportionellt emot förhållandet mellan angivet försäkringsbelopp och *)nyanskaffningsvärdet respektive det belopp som för ifrågavarande försäkringsform skall upptas som försäkringsbelopp (se 1.15.2 ovan). Vid räddnings- och röjningskostnader samt restvärdesskydd (se 1.8) görs motsvarande reducering vid underförsäkring.

1.15.4 Återställande

Återställande innebär för

- » maskiner/inventarier reparation eller återanskaffande av egendom av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål.

1.15.5 Värdering

Nyanskaffningsvärde: Nyanskaffningsvärde vid viss tidpunkt innebär för

- » maskiner/inventarier den kostnad som skulle ha uppkommit, om ny egendom av samma eller lika ändamålsenligt slag anskaffats vid denna tidpunkt.

I värdet skall inräknas alla kostnader, t.ex för in- och urmontering, transport, material och arbete, som fordras för att egendomen skall kunna tas i bruk.

Tekniskt värde: Tekniskt värde vid viss tidpunkt är *)nyanskaffningsvärdet vid tidpunkten med avdrag för ålder, slitage och omodernitet. Med avdrag för omodernitet avses även den värdeminskning som beror t ex på minskad användbarhet, nya produkter och ny teknik.

Ekonomiskt värde: Med ekonomiskt värde avses egendomens marknadsvärde, det vill säga det sannolika priset för egendomen vid en normal försäljning. Om marknadsvärdet inte fastställts, kan värdet av avkastningsförväntningar och andra värdepåverkande faktorer utgöra marknadsvärde på egendomen. Sådana värdepåverkande faktorer är till exempel ålder, slitage, omodernitet, belägenhet eller användbarhet.

1.15.6 Övrigt

Arbetsområde Med arbetsområde avses det område - samt därtill hörande tillfällig upplagsplats som försäkrad disponerar vid utförande av entreprenad-, installations-, montage- eller reparationsarbete i samband med *)byggnads- eller montageverksamhet. Till arbetsområde räknas inte den försäkrades ordinarie, permanenta arbetsplatser, t ex kontor, verkstäder, förråd, grustag eller stenkross.

Automat Med automat avses automat för vars funktion krävs pengar, polletter, kontokort eller motsvarande (t ex försäljnings-, musik-, växlings- och spelautomat).

Basbelopp: Med basbelopp avses här prisbasbeloppet d.v.s. det belopp som fastställs enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring och som gällde för januari månad det år skadan inträffade.

Byggnadsverksamhet: Med byggnadsverksamhet avses husbyggnads- och anläggningsverksamhet schaktning och andra grundarbeten. Till husbyggnadsverksamhet räknas även installation och montering av fast inredning och annat som är ägnat till stadigvarande bruk för byggnaden - exempelvis hiss och fläktsystem - och som enligt reglerna i Kap 2 § 2 jordabalken hör till byggnad. Hit räknas dock inte sådan verksamhet som är att hänföra till montageverksamhet.

Datavirus: Med datavirus avses att ett program eller ett antal instruktioner kopierar sig själv (smittar) till andra existerande program och filer (där det inte hör hemma) i avsikt att åstadkomma oönskade effekter.

Datainformation: Med datainformation avses information som lagras på datamedia.

Datamedia: Med datamedia avses det fysiska underlaget på vilket datainformation registreras eller lagras (databärare).

Dator Med dator avses här apparat för databehandling, som enligt i förhand fastställt program kan utföra omfattande beräkningar, med tillhörande in och utenheter t. ex bildskärm, tangentbord, mus, skrivare, CD-läsare, scanners, modem, datavideoprojektor (PC-kanon), digitaliseringsbord, nätverkskablage och nätverksutrustning.

Bärbar dator är en persondator, som är avsedd för mobilt användande, inkluderande bildskärm och tangentbord. Som bärbar dator räknas även handdatorer.

Försäkringsställe: Med försäkringsställe avses den gatuadress eller fastighetsbeteckning som anges i försäkringsbrevet där verksamhet bedrivs.

Försäkringslokal: Med försäkringslokal avses samtliga lokaler som direkt ansluter till varandra och som disponeras av försäkringstagaren för den försäkrade verksamheten. Om försäkringstagaren disponerar hela byggnaden anses hela byggnaden som försäkringslokal.

Vid fastighetsförsäkring avses lokal för fastighetens förvaltning och annan lokal som är avskild från allmänna utrymmen som försäkringslokal.

Förvaringsplats: Med förvaringsplats avses här byggnad samt om det särskilt angivits i försäkringsbrevet, egendom utomhus, i plasthall, tält eller container.

Godkänd låsenhet

Med godkänd låsenhet avses:

» låskista, låscylindrar/tillhållarpaket och slutbleck vilka är certifierade enligt SS 3522 klass 3

» hänglås

vid utvändig låsning - hänglås, som är certifierat enligt SSF:s norm för hänglås, klass 4/grade 5 och hänglåsbeslag certifierade enligt SSF:s norm för hänglåsbeslag, klass 4/grade 5

- vid invändig låsning - hänglås, som är certifierat enligt SSF:s norm för hänglås, klass 3/grade 4 och hänglåsbeslag certifierade enligt SSF:s norm för hänglåsbeslag, klass 3/grade 4.

Godkänd värdeförvaringsenhet: Med godkänd värdeförvaringsenhet- enhet får skydd av pengar, värdeföremål och värdehandlingar mot inbrott - avses här kassa-, säkerhets och värdeskåp som efter provning blivit certifierade enligt nedanstående standard. För kassa och säkerhetsskåp gäller beteckningarna

» enligt svensk standard, SS 3493 för kassaskåp och SS 3492 för säkerhetsskåp.

För värdeskåp gäller beteckningarna

» svensk standard, SS 3000

» svensk standard, SS 3150/ INSTA 610

» SIS 704001 och SIS 837501

» LPS 1183 utgåva 3 och 4

» europeisk standard SS - EN 1143-1

Värdeförvaringsenheten skall vara varaktigt märkt med typ, skyddsvärdepoäng, "Grade", tillverkningsår och tillverkningsnummer.

Beloppsbegränsningar: För de ovan uppräknade kassa- säkerhets och värdeskåpen gäller följande beloppsbegränsningar för hur högt värde som tillåts förvaras i respektive skåp.

Kassa och Säkerhetsskåp

Värdeskåp enligt Standard SS 3000	Skyddsvärdes-poäng	Basbelopp	Skyddsvärdes-poäng	Basbelopp
	60-80	1,5	161-200	13
	81-120	2,5	201-280	18
	121-160	4,5	281-360	26
Värdeskåp enligt standard SS 3150 installation	Skyddsvärdes-poäng	Basbelopp	Skyddsvärdes-poäng	Basbelopp
	40	4,5	200	26,5
	50	5,5	210	27,5
	60	6	220	31,5
	70	6,5	230	33
	80	7,5	240	34,5
	90	9	250	37
	100	9,5	260	38,5
	110	11,5	270	40
	120	14,5	280	42,5
	130	15,5	290	44
	140	16,5	300	45,5
	150	17	310	48
	160	19	320	49,5
	170	21	330	52
	180	23	340	53,5
	190	25	350	59
	---	---	360	60

Värdeskåp enligt standard	Klass	Basbelopp
SIS 704001 och SIS 837501	V2	1,5
	V2S	2,5
	V3	13

Värdeskåp enligt standard	Sprängprovat/EX-certifierat	
LPS LPS1183	Grade	Basbelopp
	Grade V	16,5
	Grade VI	27,5
	Grade VII	49,5

Ej sprängprovat/ Ej EX-certifierat

Grade	Basbelopp	Grade	Basbelopp
Grade 0	1,5	Grade IV	6,5
Grade I	2	Grade V	10,5
Grade II	5,5	Grade VI	18
Grade III	4,5	Grade VII	6

Värdeskåp enligt standard	Sprängprovat / EX-certifierat			
SS-EN1143-1	Grade	Basbelopp	Grade	Basbelopp
	Grade 0	2	Grade IV	14
	Grade I	3,5	Grade V	19,5
	Grade II	5,5	Grade VI	33
	Grade III	9	Grade VII	60

Ej sprängprovat / Ej EX-certifierat

Grade	Basbelopp	Grade	Basbelopp
Grade 0	1,5	Grade IV	9
Grade I	2	Grade V	14
Grade II	3,5	Grade VI	21
Grade III	5,5	Grade VII	41

Inkrypningskydd: Med inkrypningskydd avses skyddsanordning för öppning i omslutningsytor (vägg, golv och tak) som syftar till att försvåra för obehörig att ta sig in genom öppningen, t ex stålgaller.

Installation: Med installation avses system eller anordning med anslutna föremål, t ex värmepanna, cirkulationspump, expansionskärl, värmeväxlare, kyl eller frysanläggning, antennenläggning, sopsuganläggning, hiss, ledningssystem för kallvatten, varmvatten, värme, avlopp, ventilation, gas, elektricitet eller liknande. Med *)installation avses dock inte dräneringssystem.

Kavitation: Kavitation innebär uppkomst av hålrum, blåsor, i hastigt strömmande vätska, när vätsketrycket lokalt sjunker till ett värde nära vätskans ångtryck vid ifrågavarande temperatur. De invid materialytan uppkomna hålrummen kan störta samman under slagverkan, t ex vid propellrar, vattenturbiner, rörförträngningar. Två huvudtyper av kavitationsangrepp kan särskiljas, nämligen
 » kavitationserosion, varvid angreppet är enbart mekaniskt
 » kavitationskorrosion, varvid angreppet utgörs av samtidig korrosion och kavitationserosion.

Korrosion: Definieras av Tekniska Nomenklaturcentralen som "angrepp på ett material genom kemisk eller elektrokemisk reaktion med omgivande medium".

Kemisk korrosion förekommer i torr miljö, t ex i torra gaser eller i vattenfria organiska vätskor. I närvaro av vatten sker korrosion genom elektrokemiska reaktioner.

Montageverksamhet: Med montageverksamhet avses montage eller installation av maskiner och annan utrustning för industriell verksamhet som tillförts fastighet som helt eller delvis inrättats för detta ändamål och som enligt reglerna i

Kap 2 § 3 jordabalken hör till fastighet. Montage eller installation av maskiner och annan mekanisk eller elektrisk utrustning än sådan som avses i Kap 2 § 2-3 jordabalken hänförs också till montageverksamhet.

Stöldbegärlig: Med stöldbegärlig egendom menas egendom ingående i varor eller egendom kunders egendom som består av

- » föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar
- » antikviteter, konstverk och äkta mattor
- » ur avsedda att bäras (t.ex. fick- och armbandsur, hängur
- » dator, dataprogram, data- och TV-spel, elektronisk kommunikations- och navigationsutrustning, audiovisuell utrustning t.ex kameror, projektorer, DVD-, band- och skivspelare, förstärkare, högtalare, radio-, video- och TV-apparater, samt tillbehör till uppräknade föremål, dock inte band och skivor och inte heller film till kameror.
- » pälsar och pälsverk samt därför avsedda beredda och oberedda skinn
- » tobak, vin och sprit.

Terrorism/ terrorhandling: Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår och som framstår att vara utförd i syfte att

- allvarligt skrämma en befolkning
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd eller
- allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

Årsomsättning: Med årsomsättning avses försäljningsvärdet enligt senast avslutade räkenskapsår för såld, levererad vara och/eller utförda tjänster exkl mervärdeskatt. Omfattar senaste räkenskapsår längre eller kortare tid än 12 månader skall omräkning motsvarande 12 försäljningsmånader göras.